

Sygn. akt VIII Ga 224/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Szczecinie VIII Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Patrycja Baranowska

po rozpoznaniu w dniu 19 września 2016 roku w Szczecinie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa R. G.

przeciwko R. L.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda R. G. od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 26 lutego 2016 roku, sygn. akt X GC 1134/14

I. oddala apelację,

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1.200,00 zł (jednego tysiąca dwustu złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt VIII Ga 224/16

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Szczecinie po rozpoznaniu apelacji powoda od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin- Centrum w Szczecinie, wydanego w sprawie z powództwa R. G. przeciwko R. L. w dniu 26 lutego 2016 roku, sygn. akt X GC upr 1134/14 - apelację oddalił.

Sprawa została rozpoznana w postępowaniu uproszczonym. Sąd Okręgowy po analizie zebranego w sprawie materiału dowodowego stwierdził, iż Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił stan faktyczny i dokonał prawidłowej oceny dowodów. Na aprobatę Sądu Okręgowego zasługują również wysnute przez Sąd Rejonowy rozważania prawne dotyczące poglądu, iż uprawnienie powoda do wystąpienia z przedmiotowym powództwem wynikało z umowy przelewu wierzytelności przysługującej co do zasady K. L. wobec pozwanego R. L. z tytułu umowy o działo określonej jako „kampania barterowa na portalach edukacyjnych”. Wyrażone stanowisko Sąd Okręgowy uznał za własne nie przeprowadzając postępowania dowodowego.

Katalog zarzutów, które apelujący może uczynić podstawą apelacji jest w postępowaniu uproszczonym ograniczony do zarzutu naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszenia przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy (art. 505⁹ § 1 k.p.c.). Enumeratywne wyczerpanie zarzutów mogących stanowić podstawę apelacji oznacza, że w postępowaniu uproszczonym ten środek odwoławczy ma charakter ograniczony, a sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach wyznaczonych przez treść podniesionych zarzutów apelacyjnych.

Mając na uwadze postulowany przez pozwanego kierunek kontroli sądu odwoławczego, dotyczący inicjatywy dowodowej choć nie wyartykułowany wprost niemniej zdający się zmierzać do zarzutu nieprawidłowego rozkładu ciężaru dowodzenia, zaznaczenia wymaga, że podstawowa w aktualnie obowiązującym modelu procesu cywilnego zasada kontradiktoryjności, urzeczywistnia się najpełniej w nałożonych przez ustawodawcę na strony powinnościach w zakresie postępowania dowodowego. W szczególności, obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na tej z nich, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (art. 6 k.c.). Samo twierdzenie strony nie jest dowodem, a zatem powinno być ono udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 k.p.c. i art. 6 k.c.). Nie wymagają dowodu fakty notoryjne (art. 228 k.p.c.), przyznane w toku postępowania przez stronę przeciwną (art. 229 k.p.c.), objęte domniemaniami, które nie mogą być obalone. Sąd może ponadto uznać za przyznane fakty, jeżeli strona nie wypowie się co do twierdzeń drugiej strony o tych faktach (art. 230 k.p.c.), może też uznać za ustalone fakty, jeżeli wniosek taki można wyprowadzić z innych ustalonych faktów (domniemanie faktyczne - art. 231 k.p.c.). Zagadnienie na kim - w razie sporu między stronami stosunku cywilnoprawnego - spoczywa obowiązek udowodnienia faktów mających istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, jest zaliczane tradycyjnie do problematyki prawa materialnego. Ogólną regułą stwarza tu art. 6 k.c. („ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne”) i jako podstawowy przepis w tym przedmiocie, stosowany w postępowaniu sądowym, pozostaje w ścisłym związku i tłumaczony jest w powiązaniu z przepisami kodeksu postępowania cywilnego, normującymi reguły dowodzenia. Jak wskazano powyżej, w procesie cywilnym strony mają obowiązek twierdzenia i dowodzenia tych wszystkich okoliczności (faktów), które stosownie do art. 227 k.p.c. mogą być przedmiotem dowodu. Tzw. fakty negatywne mogą być dowodzone za pomocą dowodów faktów pozytywnych przeciwnych, których istnienie wyłącza twierdzoną okoliczność negatywną. W związku z tym w doktrynie przyjmuje się następujące reguły odnoszące się do rozkładu ciężaru dowodu: a) faktów, z których wywodzone jest dochodzone roszczenie (tworzących prawo podmiotowe), a których powinien w zasadzie dowieść powód; dowodzi on również fakty uzasadniające jego odpowiedź na zarzuty pozwanego; pozwany dowodzi fakty uzasadniające jego zarzuty przeciwko roszczeniu powoda; b) faktów tamujących oraz niweczających powinien dowieść przeciwnik tej strony, która występuje z roszczeniem, czyli z zasady - pozwany (por. wyrok SN z 13 października 2004 r., III CK 41/04, lex nr 182092). Obowiązkiem Sądu w fazie wyrokowania jest zatem ustalenie, czy strona inicjująca proces wykazała okoliczności faktyczne, których zaistnienie determinuje możliwość jego skutecznego wpisania (subsumcji) w odpowiednią podstawę prawną. Jeśli ustalenia takiego dokonać nie można, to fakt ten samoistnie niweczy zasadność powództwa i to niezależnie od tego, czy pozwany z kolei udowodnił podstawy faktyczne przyjętej linii obrony. Innymi słowy, wywołujące ujemne dla pozwanego skutki procesowe jego beczynności w tym zakresie, aktualizują się tylko w przypadku, gdy dowody statuujące jego odpowiedzialność, skutecznie przeprowadzi jego przeciwnik procesowy. W okolicznościach niniejszej sprawy nie ulega wątpliwości, że powód - określając przedmiotowe granice żądania - wskazał, w jakich okolicznościach faktycznych upatruje podstaw do uwzględnienia powództwa. Skoro więc powód dochodzi - na skutek przejścia w drodze przelewu - należności wynikających z umowy o dzieło, winien przedstawić dowody potwierdzających zaistnienie istotnych elementów tej umowy. W rozpoznanej sprawie fakty prawotwórcze dla powoda to zawarcie umowy o dzieło (określenie dzieła, do którego wykonania zobowiązany był przyjmujący zamówienie, a także, z uwzględnieniem regulacji art. 628 k.c. w zw. z art. 627 k.c., wynagrodzenie, do którego zapłaty zobowiązany jest zamawiający) i wykazanie, że w ramach tej umowy wykonane zostały określone prace, za które teraz pozwany obowiązany jest zapłacić. Na powódzie spoczywał więc ciężar dowodu i wykazanie, skutecznie zawartej umowy a następnie, że umowa ta została wykonana a w związku z jej wykonywaniem powstały określone zobowiązania po stronie pozwanej. Z faktów tych powód wywodził dla siebie skutki prawne, zatem powinien ich dowieść.

Niezależnie od powyższego, w kontekście dalszych wywodów apelacji zaznaczenia również wymaga, że obowiązek dokonania przez sąd komplementarnej oceny prawnej dochodzonych w procesie cywilnym roszczeń, zgodnie z zasadą *da mihi factum, dabo tibi ius* (podaj fakty - otrzymasz ochronę prawną), oznacza powinność dokonania ustaleń w zakresie wszystkich podnoszonych przez strony okoliczności, które zostały przez nie w toku procesu wyartykułowane i które posiadają walor istotności, dla dokonania takiej oceny, a następnie określenia ich prawnych konsekwencji, wedle reguły *iura novit curia* (sąd zna prawo). Pozwany zakwestionował zasadność zgłoszonego przez powoda

roszczenia. W sprzeciwie od nakazu zapłaty wniósł o oddalenie powództwa w całości, zaprzeczył wszystkim wyraźnie nie przyznanym twierdzeniom, wskazując jednocześnie na brak możliwości szczegółowego odniesienia się twierdzeń pozwu z uwagi na ograniczony materiał dowodowy (brak w aktach umowa o działo). W toku dalszego postępowania (po przedłożeniu rzeczowej umowy) na rozprawie w dniu 26 lutego 2016 roku pozwany podniósł między innymi zarzut nie wykonania umowy w całości. Zgodnie zaś z art. 217 § 1 k.p.c., strona może aż do zamknięcia rozprawy przytaczać okoliczności faktyczne i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej. Oświadczenie pozwanego miało miejsce przed zamknięciem rozpraw, w ramach przeprowadzenia dowodu z przesłuchania w charakterze strony, nie spowodowało zwłoki w rozpoznaniu sprawy i w konsekwencji wymagało rozważenia.

Na koniec wyjaśnienia jedynie wymaga, mając na uwadze, że w apelacji powód przywołując art. 493 § 1 k.p.c. twierdził jakoby na podstawie tego przepisu, zarzut pozwanego o niewykonaniu umowy nie powinien być uwzględniony, że przepis ten ma zastosowanie w przypadku postępowania nakazowego. Niniejsza sprawa - jak słusznie zauważył pełnomocnik powoda w odpowiedzi na apelację - rozpoznawana była w elektronicznym postępowaniu upominawczym, w tym też trybie wydany został nakaz zapłaty, a pozwany wniósł od niego sprzeciw. Przywołana w apelacji regulacja nie znajdowała tym samym zastosowania, a więc sąd nie mógł dopuścić się ewentualnego naruszenia w tym zakresie.

W tym stanie rzeczy na podstawie art. 385 k.p.c. apelacja podlegała oddaleniu o czym orzeczono jak w sentencji.

Powód przegrał sprawę w postępowaniu apelacyjnym zatem zobowiązany jest do zwrotu pozwanemu celowych kosztów procesu odnoszących się do wynagrodzenia pełnomocnika procesowego w postaci kosztów zastępstwa procesowego. Orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego zapadło przy zastosowaniu przepisu art. 98 k.p.c. w zw. z art. 108 § 1 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 2 pkt 4 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

Sygn. akt VIII Ga 224/16

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)
3. (...)w S..